

**Sonja Gehring – Sanni Heinzmann – Sari Päivärinne – Taija Udd:
Suomen mestari 3. Suomen kielen oppikirja aikuisille**

Finn Lectura, Helsinki 2013. 320 l.

ISBN 978-951-792-568-6

Manapság egyre több kiváló nyelvkönyv lát napvilágot, amelyek nagy hangsúlyt fektetnek a játékos, izgalmas nyelvtanulásra. Ezen könyvek közé tartozik az egyik leghatékonyabb finn nyelvkönyvescsalád, a *Suomen mestari* is, amelynek 2013-ban jelent meg a harmadik része (a második kötetről a *Folia Uralica Debreceniensia* 20. számában írtam ismertetést). A Finn Lectura gondozásában kiadott nyelvkönyv szerzőgárdája két fővel bővült, Sari Päivärinne és Taija Udd csatlakozott a harmadik rész megszerkesztéséhez. A 320 oldalas, egynyelvű tankönyv fő vonalakban követi elődjei felépítését, azonban számos újdonságot is belecsempészték a szerkesztők.

A *Suomen mestari*-t eredetileg bevándorlók számára készítették, így a szókincse a mindennapi életben hasznos szókészlettel fegyverezi fel a nyelvtanulót, emellett igyekszik minél egyszerűbb praktikákkal elsajátíttatni a néha igen bonyolult finn nyelvtant. A sorozat harmadik kötete a Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (Common European Framework of Reference for Languages) A2.2-es szintjét célozza meg.

Az összesen nyolc leckéből álló nyelvkönyv hasonló felépítéssel rendelkezik, mint az előző kettő. A leckék a szövegértéssel és a szókincssel kezdődnek, ezeket kék színnel jelölik. Az olvasmányokban itt is a már jól ismert szereplőgárda mindennapjain keresztül ismerjük meg a leckék témáit: környezetvédelem és újrahasznosítás (1), kultúra és művészet (2), történelem és társadalom (3), levelek és e-mailek (4), családi élet (5), kulturális különbségek és sztereotípiák (6), háztartási technika és szerszámok (7), sport (8). Az olvasmányokat a *Suomen mestari*-ban már megszokott szószedet követi, ebben találjuk a szövegek legfontosabb szavait, kifejezéseit a hozzájuk tartozó vonzatokkal. A könyv remek szókincssel rendelkezik, a szerkesztők azt adják a nyelvtanulónak, amire igazán szüksége van ezen a szinten: szókincsének szisztematikus fejlesztését.

Ezt segíti elő az újdonságnak számító *Luetaan!* rész is, amelyet lila színnel jelöltek. Ebben a részben különböző érdekességeket olvashatunk, hol a finn országismerettel kapcsolatban, hol Brazíliáról, a fenntartható életmódról, vagy éppen részletet egy novellából. Ehhez az egységhez is tartozik szószedet, s a gyakorló feladatok között lilával megjelölt feladatok ehhez kapcsol-

lódnak. A szerzők úgy szerkesztették meg a könyvet, hogy a *Luetaan!* részt ki lehessen hagyni. Am a szókincsfejlesztés érdekében kár nélkülözni ezeket az olvasmányokat. Ez a rész a tanár dolgát is megkönnyíti, nem szükséges más olvasnivalókat bevinni az órára.

A zölddel jelölt grammatikai rész a szövegértés és a *Luetaan!* között helyezkedik el. Összességében jól megoszlik az igék és a névszók aránya a könyvben. Lássuk, mit tanít a *Suomen mestari* ebben a könyvben: (1) conditionalis praesens és perfectum, *-ton/-tön* és *-llinen* melléknevek, *-ton/-tön* és *lämmin* tötípusok, *-sti* határozó; (2) passivum praesens, a passzív tárgy, személytelen kifejezések, *Minua ärsyttää* -szerkezet, (3) passivum imperfectum, perfectum és plusquamperfectum, tranzitív és intranszitiv igék, *kansi* tötípus; (4) imperativus P12, passivum conditionalis; (5) translativus, essivus, *Minusta tulee* -szerkezet, ige + *-mallal/-mattal/-maton*; (6) a melléknevek középfoka, *kumpi*, *kumpikin*, *ei kumpikaan* névmások, ige + vonzat; (7) a melléknevek felsőfoka; (8) a határozószók összehasonlítása, sorszámnevek, mondattípusok. A három könyv elsajátítása során a nyelvtanuló megtanulja szinte az összes tötípust, a mondattípusok, a passzív alakok, a feltételes és felszólító módok jelentős részét. A felszólító mód Sg2 alakjait még a sorozat első részében megtanulják a nyelvtanulók, míg a P12 formák csak a harmadik könyvben kerülnek elő. A *Suomen mestari*-ra általánosan jellemző, hogy viszonylag jól osztja fel a leckék között a grammatikát, bár néha túl sokat tömörít egy leckébe.

A grammatikai rész után következik a könyv egyik újdonsága, a narancssárgával jelölt *Puhekieli* rész. Itt a legalapvetőbb beszélt nyelvi formákkal ismerkedhet meg a nyelvtanuló. A korábbiakkal ellentétben a beszélt nyelv is kiemelkedő szerepet kapott a nyelvkönyv felépítésében. Az ezzel kapcsolatos feladatokat narancssárga szövegbuborék jelzi; a legtöbb olvasmányban találunk beszélt nyelvi fordulatokat. Ez mindenképpen pozitív dolog, hiszen a finn beszélt nyelvet sokszor igen nehéz megérteni a kezdő nyelvtanulóknak, s fontos, hogy hozzászokjanak ehhez a nyelvi formához. A szerkesztők leszögezik, hogy a dél-finnországi beszélt nyelvet vették alapul, amit ország-szerte ismernek és használnak. A nyelvtanulóknak lehetőségük van arra is, hogy gyakorolják ezeket a fordulatokat, hiszen minden leckében van egy-két erre specializálódott feladat. A beszélt nyelvet a hanganyagból sem felejtették ki, hogy minél hatásosabban elsajátíthassa a nyelvtanuló.

A leckék utolsó része a gyakorlatokat tartalmazó világoskék rész. Egy-egy leckéhez kb. 25 feladat tartozik. A gyakorló feladatokon keresztül mind a szókincset, mind a grammatikai részt itt tudják elsajátítani a nyelvtanulók. A leckék után extra feladatokat is találunk a könyvben, ahogy azt már meg-

szokhattuk a sorozatban. A szerzők most is vigyáztak arra, hogy ne legyenek unalmasak a feladatok. A hasznos, változatos feladatokon keresztül gyorsan elsajátítható a nyelvtan. Emellett igen sok játékos, beszédkésztséget fejlesztő feladat gondoskodik arról, hogy a társalgást is gyakorolja a nyelvtanuló. Az egyéni nyelvtanulást segíti, hogy a könyv végén megtaláljuk a feladatokhoz tartozó megoldókulcsot. A könyvnek két CD-melléklete van, ezeken kiválóan érthető hanganyagok találhatóak. A hanganyagok a könyvben található olvasmányokat is tartalmazzák, ahogy azt már megszokhattuk a sorozatban.

A *Suomen mestari 3* nemcsak arra törekszik, hogy a nyelvtant tökéletesen megtaníttassa a nyelvtanulóval, hanem egységes, komplex tudást kíván átadni. A könyv leckéről leckére megismerteti a finn kultúra egyes elemeivel. A nyelvtanuló megismerkedhet többek között *Aki Kaurismäki* filmrendező *Kauas pilvet karkaavat* [Gomolygó felhők] című filmjének háttérével (59), Finnország történelmével (86), Turku nevezetességeivel (111), a finn családok statisztikai adataival (159–160), a sztereotípiákkal, a finn törzsekkel (209) és a finn sportcsillagok közül *Jari Litmanen*-nel (264) és *Lasse Virén*-nel (285).

A *Suomen mestari 3* remekül hozta az előző részek formáját, azt kaptuk a szerzőktől, amit már megszokhattunk tőlük: kiváló minőségű, modern, nyelvtanulóbarát könyvet. A korábbiakhoz képest ismertetett újdonságok pedig csak még inkább megerősítik, hogy *Suomen mestari* nyelvkönyvsorozat maximálisan kiszolgálja a nyelvtanuló és a nyelvtanár igényeit: tanárként öröm belőle tanítani, nyelvtanulóként pedig kommunikatív tudással ruház fel.

BUZGÓ ANITA